

**การสอนโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ
การคิดวิเคราะห์ เรื่อง ประเทศของฉัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 1
(แตงอ่อนเผดิมวิทยา) จังหวัดสุราษฎร์ธานี**

**TEACHING BY USING COOPERATIVE LEARNING, WHICH RESULTED IN LEARNING
EFFECTIVENESS AND ANALYTICAL THINKING, ON THE TOPIC OF “MY COUNTRY”
FOR THE STUDENTS IN PRATHOM SUKSA 5 (GRADE 5) AT TESSABAN 1 SCHOOL
(TAENGORN BHADERM VIDDHAYA) IN SURAT THANI PROVINCE.**

วัดลาดบัว คุรุชะประพันธ์¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ (2) เพื่อเปรียบเทียบการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ และ (3) เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/3 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนเทศบาล 1 (แตงอ่อนเผดิมวิทยา) จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 42 คน ที่ได้จากการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับฉลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย (1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือจำนวน 10 แผน (2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (3) แบบทดสอบวัดการคิดวิเคราะห์ และ (4) แบบวัดเจตคติที่มีต่อการเรียนรู้แบบร่วมมือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ การทดสอบค่าที (t-test) แบบ dependent ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เรื่องประเทศของฉัน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) การคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เรื่อง ประเทศของฉัน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (3) นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนรู้แบบร่วมมือในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง

คำสำคัญ : การเรียนรู้แบบร่วมมือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การคิดวิเคราะห์

ABSTRACT

The purpose of this study wear to (1) compare the learning effectiveness of the students before and after applying the Cooperative Learning (2) compare the analytical thinking of the students before and after applying the Cooperative Learning (3) study attitude of the students, that had been applied the Cooperative Learning.

The 42 students from Prathom Suksa 5/3, academic year 2012, were simply selected by drawing lots. Research consisted of 3 main instruments (1) 10 plans of Cooperative Learning (2) a learning effectiveness Test (3) an analytical thinking test (4) an attitude toward the Cooperative Learning Test. The statistical procedures, t-test dependent, average, and standard deviation, were applied in order to support data analysis.

Research findings revealed that (1) the students' learning effectiveness after being taught by applying the Cooperative Learning on the topic of “My Country” was significantly higher than their pre –learning at the level of 0.05 (2) the students'

¹อาจารย์โรงเรียนเทศบาล 1 (แตงอ่อนเผดิมวิทยา) เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี

analytical thinking after being taught by adopting the Cooperative Learning on the topic of “My Country” was considerably greater than their pre - learning at the level of 0.05 and (3) the students rated the Cooperative Learning as the highest agreeable level.

Keywords : Cooperative Learning / Learning effectiveness / Analytical Thinking

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันสังคมโลกเป็นสังคมยุคที่สามารถติดต่อสื่อสารกันได้ทุกมุมโลก การศึกษาจึงเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยให้มนุษย์สามารถปรับตัวและพัฒนาตนเองซึ่งจะส่งผลกระทบต่อพัฒนาประเทศโดยรวม ด้วยเหตุนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 จึงกำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข รวมทั้งจัดให้มีการประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนทั่วประเทศ ซึ่งมาตรฐานการศึกษาของสำนักประสานและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ที่ชี้ให้เห็นถึงประสิทธิภาพและความสามารถในการจัดการเรียน การสอนของครูผู้สอน ได้ชัดเจนที่สุด ได้แก่วิธีการที่ 18 (ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร) ที่ใช้การร้อยละของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นตัวชี้วัดระดับคุณภาพดังกล่าว

จากการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 1 (แดงอ่อน เพลิมวิทยา) จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปีการศึกษา 2553 และปีการศึกษา 2554 พบว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 70.26 และ 74.17 ตามลำดับ ผลการประเมินดังกล่าวจัดอยู่ในระดับคุณภาพพอใช้จากเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย และผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียนที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 70 เพียงเล็กน้อย นอกจากนี้ในปีการศึกษา 2554 มีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับดีขึ้นไป คือ ระดับผลการเรียน 3-4 ร้อยละ 74.22 ซึ่งจัดอยู่ในระดับคุณภาพพอใช้จากเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกของสำนักงานรับรองและประเมินคุณภาพการศึกษา องค์การมหาชน (สมศ.) ผู้วิจัยจึงตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น ขณะเดียวกันจะต้องพัฒนานักเรียนให้เป็นพลเมืองดีมีทักษะทางสังคม อันเป็นจุดมุ่งหมายหนึ่งของการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพจะเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมาย และต้องเป็นการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา กล่าวคือ เป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและส่งเสริมการคิด ดังที่ กรมสามัญศึกษา (2540: 20) ได้สนับสนุนให้โรงเรียนจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียน โดยจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ กระบวนการกลุ่ม พัฒนาความรับผิดชอบ อดทน ซื่อสัตย์ และให้เรียนรู้ควบคู่ไปกับการปฏิบัติ ซึ่งผู้วิจัยศึกษาพบว่านักการศึกษาหลายท่านได้ทำการพัฒนาแบบการสอนที่สอดคล้องกับลักษณะดังกล่าวไว้หลายวิธี และวิธีการหนึ่งที่ผู้วิจัยเห็นว่าสามารถพัฒนา ผู้เรียนได้ คือ การเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ทั้งนี้เนื่องจาก (1) การเรียนแบบร่วมมือเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มและกลุ่มมีเป้าหมายทางการเรียนร่วมกัน ผู้สอนจึงสามารถพัฒนาและประเมินผลนักเรียนได้ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรมจริยธรรม นักเรียนจึงมีโอกาสประสบความสำเร็จทางการเรียนได้มากขึ้น สอดคล้องกับ สตอล (Stahl, 1994 อ้างถึงใน ปรรณนา เกษน้อย 2540: 15) ที่กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น ดังผลการวิจัยของ ปิยะฉัตร ขาวแก้ว (2542) ที่พบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ การเรียนแบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะการทำงานร่วมกันสูงกว่า การสอนแบบปกติ และ ดังผลการวิจัยของ นารณาริ อินตะสอน (2550) ที่พบว่านักเรียนที่ได้รับการเรียนรู้เรื่องคำและชนิดของคำโดยใช้การเรียนแบบร่วมมือเทคนิค TAI มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการสอนแบบปกติ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน (2) การเรียนแบบร่วมมือมีทั้งรูปแบบ ที่เน้นการสร้างแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอก ครูผู้สอนจึงสามารถเลือกรูปแบบที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียนได้ และ (3) การเรียนแบบร่วมมือช่วยพัฒนาทักษะทางสังคมและความคิดให้กับนักเรียนได้ สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษา ดังที่ สตอล (Stahl 1994, อ้างถึงใน ปรรณนา เกษน้อย 2540:

13) กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะทางสังคม ในกลุ่มการเรียนรู้จะมีความแตกต่างกันด้านเพศ ความรู้ นักเรียนจะเรียนรู้ถึงผลของการเรียนแบบร่วมมือกับผู้อื่น การช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่มก่อให้เกิดการพัฒนาทางความคิดที่สูงขึ้น เพราะการร่วมกันเรียนก่อให้เกิดความคิดที่หลากหลายจากการโต้แย้ง แลกเปลี่ยนความคิดเห็น รับรู้และค้นหาทางเลือกในการแก้ปัญหาาร่วมกัน สิ่งเหล่านี้ล้วนมีส่วนส่งเสริมและพัฒนากระบวนการคิด โดยผู้วิจัยมุ่งพัฒนาการคิดระดับความคิดวิเคราะห์ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เป็นวัยเริ่มต้นของการคิดอย่างมีเหตุผล ตามทฤษฎีของเพียเจต์ (Piaget, 1971 อ้างถึงใน พงษ์พันธ์ พงษ์โสกา 2544: 64) ประกอบกับความคิดวิเคราะห์เป็นความคิดขั้นพื้นฐานของการคิดขั้นสูงประเภทอื่นๆ (สมนึก ภักทิษณี 2541: 20) และผู้วิจัยได้เลือกการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบ STAD, JIGSAW II และ TGT มาใช้ในการพัฒนาเนื่องจาก (1) เป็นรูปแบบที่มีความเหมาะสมกับเนื้อหาในสาระภูมิศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (2) เป็นรูปแบบที่เน้นสร้างแรงจูงใจภายนอก คือ การได้รับรางวัล ซึ่งเป็นสิ่งเร้าที่นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ยังให้ความสนใจ และ (3) เป็นรูปแบบที่มีขั้นตอนการดำเนินการไม่ซับซ้อน เหมาะสมกับความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยมุ่งพัฒนา

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา เรื่อง การสอนโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการคิดวิเคราะห์ เรื่อง ประเทศของจีน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 1 (แดงอ่อนเฉลิมวิทยา) จังหวัดสุราษฎร์ธานี

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ
2. เพื่อเปรียบเทียบการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ
3. เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนเทศบาล 1 (แดงอ่อนเฉลิมวิทยา) จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 3 ห้องเรียน มีนักเรียน 123 คน ที่มีสภาพพื้นฐานทางครอบครัว เศรษฐกิจ สังคม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใกล้เคียงกัน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนเทศบาล 1 (แดงอ่อนเฉลิมวิทยา) จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียน 42 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับฉลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

- แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ จำนวน 10 แผน
- แบบทดสอบวัดการคิดวิเคราะห์ ก่อนเรียนและหลังเรียนอย่างละ 1 ฉบับ รวม 2 ฉบับ
- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนอย่างละ 1 ฉบับ รวม 2 ฉบับ
- แบบวัดเจตคติที่มีต่อการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี แนวคิด หลักการ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือที่ต้องการสร้าง
2. สร้างเครื่องมือให้ถูกต้องสอดคล้องกับทฤษฎี แนวคิด หลักการที่ได้ศึกษา
3. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาให้ข้อเสนอแนะ
4. ปรับปรุงเครื่องมือตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำไปหาประสิทธิภาพของเครื่องมือแต่ละชนิดให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยมีขั้นตอนการสร้างโดยสังเขป ดังนี้

4.1 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ พิจารณาจากระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ คือ

- ระดับความคิดเห็น 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
- ระดับความคิดเห็น 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
- ระดับความคิดเห็น 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
- ระดับความคิดเห็น 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
- ระดับความคิดเห็น 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

4.2 ประสิทธิภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้การหาค่าดัชนีความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดสอบกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบรายข้อ และหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ

4.3 ประสิทธิภาพของแบบทดสอบวัดการคิดวิเคราะห์ให้มีประสิทธิภาพ ใช้การหาค่าดัชนีความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดสอบกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาความยากง่ายค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ

รายชื่อ และหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ

4.4 ประสิทธิภาพของแบบวัดเจตคติพิจารณาจากระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญโดยใช้แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ คือ

ระดับความคิดเห็น 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ระดับความคิดเห็น 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ระดับความคิดเห็น 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ระดับความคิดเห็น 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ระดับความคิดเห็น 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ให้กลุ่มทดลองทำแบบทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และแบบทดสอบวัดการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียน โดยใช้เวลานอกชั่วโมงเรียนและไม่ได้ทดสอบในวันเดียวกัน

2. ดำเนินการทดลองโดยใช้แผนเตรียมความพร้อมจำนวน 1 แผน และแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนแบบร่วมมือ จำนวน 10 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมจำนวน 20 ชั่วโมง

3. เมื่อเสร็จสิ้นการทดลอง จัดให้กลุ่มทดลองทำการทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนและทำแบบทดสอบวัดการคิดวิเคราะห์หลังเรียน จากนั้นทำแบบวัดเจตคติที่มีต่อการเรียนแบบร่วมมือจำนวน 1 ฉบับ

4. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์

ผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้การเรียนแบบร่วมมือ เรื่อง ประเทศของจีน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

2. การคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้การเรียนแบบร่วมมือ เรื่อง ประเทศของจีน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนแบบร่วมมือในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง

อภิปรายและสรุปผลการวิจัย

1. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การเรียนแบบร่วมมือทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก

1.1 การเรียนแบบร่วมมือ นักเรียนในกลุ่มจะมีความสามารถแตกต่างกันทั้งเก่ง ปานกลาง และอ่อน นักเรียนจะช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการเรียนและการทำกิจกรรมเพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จ การที่กลุ่มมีความ

หลากหลายในความสามารถทางการเรียนจะทำให้นักเรียนที่เรียนเก่งช่วยอธิบายบทเรียนให้กับนักเรียนที่เรียนอ่อน การทำงานเช่นนี้จะทำให้นักเรียนที่เรียนเก่งเข้าใจบทเรียนมากขึ้น เนื่องจากต้องศึกษาเนื้อหาให้เข้าใจเพื่ออธิบายให้เพื่อนฟัง ส่วนนักเรียนที่เรียนอ่อนจะตั้งใจฟังคำอธิบายและกล้าซักถามมากขึ้น เนื่องจากนักเรียนอยู่ในวัยเดียวกันย่อมมีความเข้าใจในภาษาของนักเรียนได้ดีกว่าครู ทำให้มีความเข้าใจในบทเรียนส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ดังที่ สมศักดิ์ จรรย์เจริญกุล (2534: 19) กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนแบบร่วมมือว่า การร่วมมือกันเรียนทำให้นักเรียนในกลุ่มได้รับความเห็นที่หลากหลายจากการโต้แย้งแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน รับรู้ และเลือกทางในการแก้ปัญหา สิ่งเหล่านี้มีส่วนส่งเสริมการคิด ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงขึ้นและที่ สุมณฑา พรหมบุญ (อ้างถึงใน ปิยะจักร ขาวแก้ว 2542: 30) กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือจะช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การที่นักเรียนเก่งช่วยเหลือนักเรียนช้านักเรียนเก่งจะรู้ความคิดรวบยอดของหัวข้อที่กำลังเรียนได้ชัดเจนขึ้น ขณะเดียวกันนักเรียนที่เรียนช้าย่อมจะเรียนรู้ความคิดรวบยอดจากเพื่อน ซึ่งใช้ภาษาใกล้เคียงกันได้ง่ายขึ้นกว่าเรียนจากครูที่อาจใช้ภาษาวิชาการชั้นสูงและเข้าใจยาก ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

1.2 ในขั้นประเมินผลของการเรียนแบบร่วมมือ นักเรียนจะต้องรับการประเมินความรู้ความเข้าใจในบทเรียนเป็นรายบุคคลโดยใช้แบบทดสอบซึ่งเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่ศึกษาในชั่วโมงนั้น ๆ คะแนนที่ได้จากนักเรียนแต่ละคนจะนำมารวมเป็นคะแนนของกลุ่ม นักเรียนทุกคนจะทราบถึงคะแนนซึ่งเป็นความสำเร็จของกลุ่มในทันที จึงนับเป็นการเสริมแรงที่จะกระตุ้นให้นักเรียนมีความพยายามในการเรียนต่อไป สอดคล้องกับ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2542: 26) ที่กล่าวถึงสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เอื้ออำนวยต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนไว้ คือ (1) การจัดสภาพการณ์ให้นักเรียนรับทราบคำติชมทันที และ (2) การจัดสภาพการณ์ให้นักเรียนได้ภาคภูมิใจในความสำเร็จ ซึ่งจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

1.3 การเรียนแบบร่วมมือเป็นกิจกรรมการเรียนที่กลุ่มต้องทำกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งมีทั้งเรียนคนเก่ง ปานกลาง และอ่อน การปฏิบัติงานในกลุ่มเน้นการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันและยึดความสำเร็จของกลุ่มเป็นที่ตั้ง หากกลุ่มประสบความสำเร็จ นักเรียนทุกคนที่เป็นสมาชิก ก็ได้รับผลความสำเร็จด้วย ทุกคนจึงต้องร่วมแรงร่วมใจกันแก้ปัญหา

และทำคะแนนของตนเองให้ดีที่สุด จึงเป็นผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ดังที่ สุรศักดิ์ หลาบมาลา (2531: 5) กล่าวว่า นักเรียนสามารถเรียนได้ดี มีความเข้าใจเนื้อหามากขึ้น หากนักเรียนมีโอกาสปรึกษาหารือหรือร่วมมือช่วยเหลือกัน โดยมุ่งเน้นงานของกลุ่มเป็นหลัก

ผลการประเมินดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า เมื่อนักเรียนได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมืออย่างต่อเนื่อง นักเรียนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นและมีทักษะทางสังคม เช่น การทำงานร่วมกับผู้อื่นสูงขึ้นเช่นกัน ดังนั้น หากครูผู้สอนกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณธรรมจริยธรรม นักเรียนจะมีโอกาสประสบความสำเร็จทางการเรียนมากขึ้น ดังที่ ซูศรี สนิทประชากร (2534: 45) กล่าวถึงบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือว่า ในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ครูต้องตั้งจุดมุ่งหมายในการสอนทั้งด้านวิชาการและด้านอื่นๆ จุดมุ่งหมายส่วนหลังนี้จะเป็นลักษณะของการทำงานร่วมกัน อาจเป็นทักษะการทำงานกลุ่มหรือการเข้าสังคมที่ครูต้องตั้งจุดมุ่งหมายให้ชัดเจน

2. การเปรียบเทียบการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเรียนรู้แบบร่วมมือมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันของนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนแตกต่างกัน เมื่อนักเรียนต้องทำงานร่วมกันเพื่อค้นคว้าหาคำตอบ ต่อปัญหาที่ครูกำหนด นักเรียนจึงต้องมีปฏิสัมพันธ์โดยการพุดจาปรึกษาหารือหรือช่วยกันอธิบายให้สมาชิกในกลุ่มมีความเข้าใจที่ตรงกัน นักเรียนจึงได้แนวคิดที่หลากหลายจากการโต้แย้ง แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเพื่อความสำเร็จของกลุ่ม จึงเป็นผลให้นักเรียนได้พัฒนาทางความคิด ดังที่ สดอล (Stahl, 1994 อ้างถึงใน ปราธณา เกษน้อย 2540: 13) กล่าวไว้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะทางสังคม ในกลุ่มการเรียนรู้จะมีความแตกต่างกัน ทั้งในด้านเพศ ความรู้ นักเรียนจะได้เรียนรู้ถึงผลของการเรียนรู้แบบร่วมมือกับบุคคลอื่น การทำงานเป็นกลุ่ม การช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่มและก่อให้เกิดการพัฒนาทางความคิดที่สูงขึ้นเพราะการร่วมกัน เรียนทำให้ได้รับความคิดที่หลากหลายจากการโต้แย้ง แลกเปลี่ยนความเห็นซึ่งกันและกัน รับรู้ปัญหา และค้นหาทางเลือกในการแก้ปัญหา สิ่งเหล่านี้มีส่วนส่งเสริมการพัฒนากระบวนการคิดสอดคล้องกับ สมศักดิ์ ขจรเจริญกุล (2534: 19) ที่กล่าวว่า การร่วมกันเรียนทำให้นักเรียนภายในกลุ่มได้รับความคิดเห็นที่หลากหลายจาก

การโต้แย้ง แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน รับรู้ปัญหา และร่วมกันตัดสินใจเลือกแนวทางในการแก้ไขปัญหา สิ่งเหล่านี้ล้วนมีส่วนส่งเสริมกระบวนการคิด

3. การวิเคราะห์เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก

3.1 การเรียนรู้แบบร่วมมือมีกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นความรู้ซึ่งได้มาจากกลุ่ม กลุ่มต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนไม่มีการตำหนิเมื่อเพื่อนทำผิดพลาด ทุกคนต้องช่วยกันเรียน ให้กำลังใจกันเพื่อความสำเร็จของกลุ่ม เพราะความสำเร็จของกลุ่มคือความสำเร็จของทุกคน ด้วยเหตุนี้จึงทำให้การเรียนรู้มีบรรยากาศแห่งความเป็นมิตร ไว้วางใจซึ่งกันและกัน นักเรียนกล้าที่จะแสวงหาความรู้และถามเพื่อน ส่งผลให้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้แบบร่วมมือ

3.2 การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งความสำเร็จที่เกิดจากกลุ่ม ซึ่งวัดจากคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบของสมาชิกในกลุ่ม ความสำเร็จที่ได้เป็นผลมาจากความสามารถในการมีทักษะกระบวนการทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ ทุกคนต้องให้กำลังใจกันและมีความรับผิดชอบ จึงเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถพัฒนาและประเมินผู้เรียนได้ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณธรรมจริยธรรม ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นเนื่องจากไม่ได้ประเมินเฉพาะด้านความรู้เพียงด้านเดียว นักเรียนจึงมีโอกาสร่วมประสบความสำเร็จทางการเรียนมากขึ้น เป็นผลให้เกิดความมั่นใจตนเองและเรียนรู้ด้วยความสุข สอดคล้องกับ สมศักดิ์ ขจรเจริญกุล (2534: 19) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเห็นคุณค่าตนเอง ภูมิใจตนเอง เป็นการรวมกลุ่มที่นักเรียนมีความสามารถแตกต่างกัน โดยมีเป้าหมายของกลุ่มคือ ต้องทำคะแนนของกลุ่มของตนเองให้มาก นักเรียนทุกคนจะต้องช่วยเหลือกันทำให้เห็นคุณค่าในตนเอง ส่งผลให้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ผลจากการอภิปรายดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่า (1) การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นได้ ซึ่งจะส่งผลต่อการตัดสินใจผลการเรียนเมื่อสิ้นปีการศึกษา (2) การเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนให้สูงขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นได้ (3) การเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยฝึกทักษะทางสังคม การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การอยู่ร่วมกันตามวิถีประชาธิปไตย จึงเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับจุดหมายของการเรียนในกลุ่มสาระ

การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และ (4) การเรียนแบบร่วมมือเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยให้นักเรียนมีอิสระทางการเรียนและเรียนรู้อย่างมีความสุข ช่วยให้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน แสดงให้เห็นว่าการเรียนแบบร่วมมือเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาให้นักเรียนเป็นคนเก่ง เป็นคนดี มีความสุข และสามารถแก้ปัญหาด้านการเรียนการสอนที่ผู้รายงานประสบอยู่ได้จริง

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถส่งเสริมให้ครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ โดยใช้การเรียนแบบร่วมมือ เนื่องจากเป็นรูปแบบการสอนที่ช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พัฒนาทักษะการคิด และทักษะทางสังคมได้เป็นอย่างดี
2. ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ควรนำการสอนโดยใช้การเรียนแบบร่วมมือไปใช้ เนื่องจากเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีลักษณะเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถพัฒนาและประเมินผลนักเรียนได้ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณธรรมจริยธรรม
3. ครูผู้สอนในในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ สามารถนำการสอนโดยใช้การเรียนแบบร่วมมือไปใช้พัฒนาการคิดวิเคราะห์ให้กับนักเรียนในระดับชั้นต่าง ๆ
4. การเรียนแบบร่วมมือเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนสามารถประยุกต์สื่อและนวัตกรรมประเภทต่าง ๆ มาใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย
5. การนำกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือไปใช้ ผู้สอนควรเลือกรูปแบบที่เหมาะสมระหว่างกิจกรรมการเรียนรู้ เนื้อหาสาระ และความสามารถทางการเรียนของนักเรียน จึงจะทำให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ

รายการอ้างอิง

- กิดานันท์ มลิทอง เทคโนโลยีการศึกษาและวัฒนธรรม กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2540
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กรุงเทพมหานคร พรักหวาน กราฟฟิค ม.ป.ป.
- ชวาล แพร่ตฤณ เทคนิคการเขียนข้อทดสอบ กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภา 2520
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ “หน่วยที่ 1 สื่อการสอนกับนักเรียนมัธยมศึกษา” ในเอกสารการสอนชุดวิชาสื่อการสอนระดับชั้นมัธยมศึกษา หน้า 25-26 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ 2542
- ชาญชัย อาจินสมอาจาร “การเรียนรู้แบบร่วมมือกัน” ประชาศึกษา 40 (มีนาคม 2533) หน้า 18-21
- ชูศรี สนิทประชากร “การเรียนรู้โดยการร่วมมือ” จันทรเกษมสาร 2 (กรกฎาคม 2534) หน้า 45
- ทิตินา เขมมณี ศาสตร์การสอน กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2545
- นลินี ณนกร “หน่วยที่ 6 เครื่องมือการวิจัย” ใน เอกสารชุดฝึกอบรมการเรียนรู้การทำวิจัยด้วยตนเอง” หน้า 161-164 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ 2539
- นารณาริ อินตะสอน “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง คำและชนิดของคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI กับการสอนแบบปกติ” ปรินญาณิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร 2550
- นิภาภรณ์ แสงดี “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยการสอนแบบอริยสงฆ์กับการสอนตามคู่มือการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา” ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาการมัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2538

- บลูม, เบนจามิน เอส. และคนอื่นๆ สารบัญจำแนกของ
จุดมุ่งหมายทางการศึกษา การจัดจำพวกวัตถุประสงค์
ของการศึกษา คู่มือ I : พุทธิปริเขต แปลจาก Taxonomy
of Educational Objectives Hand Book I: Cognitive
Domain โดย อุทุมพร ทองอุไร กรุงเทพมหานคร
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2523
- ประสาธน์ สอนวงศ์ “หน่วยที่ 3 การพัฒนาความคิดเชิง
วิเคราะห์” ในเอกสารการสอนชุดวิชาความคิดเชิง
วิเคราะห์ หน้า 102 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ 2545
- ปรารภณา เกษน้อย “ผลของการเรียนแบบร่วมมือในวิชา
สังคมศึกษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ
ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น” ปรินิพนธ์ ศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ จังหวัดบุรีรัมย์ สาขาวิชา
การศึกษาศาสตร์ ภาควิชา
มัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2540
- ปิยะฉัตร ขาวแก้ว “ผลของการใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือ
โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ที่มีต่อทักษะการทำงานร่วมกัน
และผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ในรายวิชา สว306 ประเทศ
ของเรา 4 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน
สตรีราชินูทิศ จังหวัดอุดรธานี” วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาหลักสูตรและ
การสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช 2542
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสภณ จิตวิทยาการศึกษา กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์ธนชัยการพิมพ์ 2544
- พรทิพย์ ไชยโส “หน่วยที่ 5 โครงสร้างของความสามารถด้าน
พุทธิพิสัย” ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนา
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยที่ 5
หน้า 327 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ 2545
- _____. “หน่วยที่ 8 การสร้างเครื่องมือวัดผลด้านพุทธิพิสัย”
ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาแบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน้า 335-367 นนทบุรี
2545 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์
- พรณรศมี เสงี่ยมธรรม “การเรียนแบบทำงานรับผิดชอบ
ร่วมกัน” สารพัฒนาหลักสูตร 95 (กุมภาพันธ์ 2533)
หน้า 37
- พัชรภรณ์ พิมพ์มาศ “ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
วิชาสังคมศึกษาตามแนวคิด 4 MAT ที่มีต่อความ
สามารถในการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์
ของนักเรียนชั้นมัธยม ศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิต
สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย” ปรินิพนธ์ ศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ จังหวัดบุรีรัมย์ สาขาวิชา
การศึกษาศาสตร์ ภาควิชา
มัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2544
- พุดตา ดอนฟุ้งไพร “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วิชาสังคมศึกษาและความมีวินัยในตนเองของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนแบบร่วมมือและการเรียน
แบบปกติ” ปรินิพนธ์ ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต
สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏนครปฐม 2548
- เพราพรรณ เปลี่ยนภู จิตวิทยาการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพฯ
มหานคร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
2542
- ไพศาล หวังพานิช การวัดผลการศึกษา กรุงเทพมหานคร
สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช 2526
- ภัทรภรณ์ พิทักษ์ธรรม “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนรู้ ความสามารถด้านการคิด วิเคราะห์และ
เจตคติต่อวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 5 ที่ได้รับการสอน แบบสืบเสาะหาความรู้ โดย
ใช้กิจกรรมการสร้างแผนภูมิโน้ตกับการสอน
ตามคู่มือครู” ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
ภาควิชาการมัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2543
- มณี บุญญาธิชัย “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
เรื่อง ประโยคของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค
TGT กับการสอนแบบปกติ” ปรินิพนธ์ศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร 2548
- เยาวดี วิบูลย์ศรี การวัดผลและการสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์
กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย
2540

ระพีพันธ์ ครัวมามี “การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา โดยการสอน แนวคอนสตรัคติวิซึ่มกับการสอนแบบแก้ปัญห” ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชา การมัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2544

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร สุวีริยาสาส์น 2538

วรรณกร หมอชาติ “ผลการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ที่มีต่อการรับรู้ความสามารถของตนเอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” ปรินญาณิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2544

วัฒนาพร ระบับทุกซ์ แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง กรุงเทพมหานคร บริษัทแอล ที เพรส จำกัด 2542

วิภาวรรณ บุญชูส่ง “ผลของการใช้การเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์การอ่านของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2543

สมนึก ภักทิษณิ การวัดผลการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 2 กอสินธุ์ โรงพิมพ์ประสานการพิมพ์ 2541

สมศักดิ์ ขจรเจริญกุล “ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมใจ ในการรวมกลุ่มเรียนวิชาคณิตศาสตร์” สารพัฒนาหลักสูตร 3 (มิถุนายน 2534) หน้า 19

สามัญศึกษา, กรม การจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว 2540

สายสุนีย์ ธรรมตา “ผลของการเรียนตามวิธี เอส ที เอ ดี ที่มีต่อการอ่านในใจและความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาภาษาไทย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2538

สุนี มะเจี้ยว “ผลการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคสแตคที่มีต่อทักษะการทำงานร่วมกันและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง กฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนแก่งกระจานวิทยา จังหวัดเพชรบุรี” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2547

สุรศักดิ์ หลาบมาลา “การสังเกตห้องเรียนที่ใช้วิธีเรียนแบบร่วมมือ” สารพัฒนาหลักสูตร 12 (ตุลาคม-ธันวาคม 2535) หน้า 112

_____. “การสังเกตห้องเรียนที่ใช้วิธีเรียนแบบร่วมมือ” สารพัฒนาหลักสูตร 78 (กันยายน 2531) หน้า 5

สุวิทย์ มูลคำ กลยุทธ์ การสอนคิดวิเคราะห์ ดวงกมลสมัย กรุงเทพมหานคร 2547

อนก พ.อนุกุลบุตร “การคิดแบบวิเคราะห์” วารสารวงการครู 4 (เมษายน 2547) หน้า 60

อ้อมใจ จักรวิเชกุล “ผลการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแข่งขันเป็นทีม (TGT) ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการทำงานกลุ่มในหน่วยบูรณาการเรื่อง ลักษณะภูมิศาสตร์กายภาพและประชากรของภาคเหนือในประเทศไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพระหฤทัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2546

อำนวย เลิศขันธ์ การสร้างข้อสอบและการประเมินผลการศึกษา กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์อำนวยการพิมพ์ ม.ป.ป.

อำพรรณ ทิวไผ่งาม “มาช่วยเด็กเรียนรู้แบบร่วมมือกันดีกว่า” สารพัฒนาหลักสูตร 12 (มกราคม-มีนาคม 2536) หน้า 6

อุทุมพร จามรมาน “หน่วยที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ด้านการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมิน” ใน เอกสารการสอนชุดวิชาลักษณะของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน้า 59-60 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ 2535

Bloom, Benjamin S. and others. **Taxonomy of Educational Objective The Classification of Educational Goals Hand Book I: Cognitive Domain.** New York: David Mackay, 1956. Russell, David H. *Children's Thinking.* Boston: Ginn, 1956.